

การดูแลและฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการเคลื่อนไหวในชุมชนจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการช่วยเหลือและเสริมสร้างความสามารถของคนพิการทางการเคลื่อนไหวให้สามารถทำกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเองและมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข การศึกษาเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการดูแลและฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการเคลื่อนไหวในตำบลตำหนักธรรม อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ บุคคลที่เกี่ยวข้องในการดูแลและฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการเคลื่อนไหวในตำบลตำหนักธรรม จำนวน 109 คนประกอบด้วย บุคคลที่รับผิดชอบทางด้านสุขภาพ การศึกษา สังคมและอาชีพ รวมทั้งตัวแทนสมาชิกครอบครัวของคนพิการทางการเคลื่อนไหว รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์ที่ใช้พัฒนาจากการทบทวนวรรณกรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้รับผิดชอบในกิจกรรมการดูแลและฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการเคลื่อนไหวทางด้านสุขภาพ การศึกษา สังคมและอาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการจัดหมวดหมู่ข้อมูลและแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 99.1 เห็นว่าคนพิการฯ สามารถพัฒนาให้ทำกิจวัตรประจำวันด้วยตนเองได้ โดยเกือบทุกกิจกรรมด้านสุขภาพ ผู้รับผิดชอบหลักควรเป็นสมาชิกครอบครัว และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข โดยมีบางกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างระบุว่าผู้รับผิดชอบรองควร

เป็นกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุข แกนนำจากชมรมคนพิการและเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น โดยมีข้อเสนอแนะให้ชุมชนและญาติดูแลเอาใจใส่ผู้พิการให้มากขึ้น และให้รัฐสนับสนุนด้านงบประมาณเพิ่มขึ้น ในด้านการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 99.1 เห็นว่า คนพิการฯ สามารถเข้ารับการศึกษาด้านวิชาชีพทั้งในระบบและนอกระบบได้ โดยเกือบทุกกิจกรรมด้านการศึกษาผู้รับผิดชอบหลักควรเป็นครูของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งผู้รับผิดชอบควรเป็นสมาชิกครอบครัวของคนพิการฯ โดยมีข้อเสนอแนะให้จัดหายานพาหนะรับส่งคนพิการฯ ไปยังสถานศึกษาและควรจัดให้มีแหล่งศึกษาโดยเฉพาะสำหรับคนพิการฯ ในด้านสังคม กลุ่มตัวอย่างทุกคนเห็นว่า คนพิการฯ มีความสามารถและจำเป็นต้องพัฒนาความสามารถด้านสังคม โดยเกือบทุกกิจกรรมด้านสังคม ผู้รับผิดชอบหลักควรเป็นสมาชิกครอบครัว เจ้าหน้าที่สาธารณสุข แกนนำจากชมรมคนพิการและเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งผู้รับผิดชอบควรเป็นกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน โดยมีข้อเสนอแนะให้มีกิจกรรมชุมชนที่ให้คนพิการฯ สามารถเข้าร่วมและแสดงความสามารถ อีกทั้งผู้นำชุมชนและประชาชนควรปรับทัศนคติที่มีต่อคนพิการฯ ส่วนในด้านอาชีพ กลุ่มตัวอย่างทุกคนเห็นว่า คนพิการฯ สามารถพัฒนาความสามารถด้านอาชีพได้ โดยเกือบทุกกิจกรรมด้านอาชีพ ผู้รับผิดชอบหลักควรเป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และแกนนำจากชมรมคนพิการ ซึ่งผู้รับผิดชอบควรเป็นสมาชิกครอบครัว โดยมีข้อเสนอแนะให้มีการจัดร้านค้าหรือตลาดรองรับสินค้าของคนพิการฯ และจัดการฝึกอาชีพที่เหมาะสมให้แก่คนพิการฯ

ผลการศึกษานี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับพยาบาลชุมชนและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการวางแผนแก้ไขปัญหาและปรับกลยุทธ์ในการดำเนินงานด้านการดูแลและฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการเคลื่อนไหวต่อไปในอนาคต

Caring and rehabilitating people with movement disabilities in the community necessarily required participations from stakeholders in assisting and enhancing their daily self-care and well living in the society. The objective of this descriptive study was to survey opinions of stakeholders regarding caring and rehabilitating people with movement disabilities in Tam Nak Tham subdistrict, Nong Muang Khai district, Phrae province. The study sample included 109 stakeholders who were involved in caring and rehabilitating people with movement disabilities. They were personnel who had responsibility in four aspects of care including health, education, social, and occupation; and representatives of family members of people with movement disabilities. The data were collected through structured interviews. The set of interview questions was developed from literature review for obtaining the demographic data and the interviewees' opinions regarding responsible persons in the activities of caring and rehabilitating people with movement disabilities in the aspects of health, education, social, and occupation. The quantitative data were analyzed using descriptive statistics and those qualitative data were categorized and then frequencies and percentage were calculated.

The results revealed that 99.1 percent of the sample agreed that daily self-care capacities of the disabled people could be enhanced. For almost of all activities in the health

aspect, the primary responsible persons should be the family members and the health personnel. Some of them indicated that the head of the village/subdistrict, the health volunteers, the leaders from the disability club, and the local administration staffs should be the secondary responsible persons in some activities. They recommended that the community and the family members should pay more attention on the disabled people and the government should provide more financial support. In the educational aspect, 99.1 percent of the sample agreed that the disabled people were capable to have both formal and non-formal education. For almost of all activities in the educational aspect, the primary responsible persons should be teachers of non-formal education center and the health personnel. The secondary responsible persons of those activities should be the family members of the disabled people. They recommended that transportation services should be provided and a learning center should be established specifically for the disabled people. In the social aspect, all sample agreed that the disabled people had capability and needed to develop their social abilities. For nearly all activities in the social aspect, the primary responsible persons should be the family members, the health personnel, the leaders from the disability club, and the local administration staffs. The secondary responsible persons of those activities should be the head of the village/subdistrict. They recommended that the community activities should allow the disabled people to participate and demonstrate their talents. In addition, the attitudes of community leaders and population towards the disabled people should be reshaped. Lastly, in the occupational aspect, the entire sample agreed that the occupational capabilities of the disabled people could be developed. For nearly all activities in the occupational aspect, the primary responsible persons should be the health personnel, the local administration staffs, and the leaders from the disability club. The secondary responsible persons of those activities should be the family members. They recommended that local stores or markets should be established for selling the products of the disabled people and the appropriate occupational training should be arranged for them.

This study results can serve as the information for community health nurses and other health personnel in problem-solving planning and adjusting implementation strategies for activities regarding caring and rehabilitating people with movement disabilities in the future.